

БҮРЯДАД ҮНЭН

СОВЕТСКОЕ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БҮРЯДАЙ ОБКОМОЙ, МАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНУУДАЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной гарана № 90 (17813) 1988 оной апрелин 17, воскресени Сэн 3 мүн.

ажалай түүшүүл хөөрхэнэ

Мүнөөдэр — Совет эрдэмэй үдэр

ШЭНЖЭЛГЭНУУДАЙ АШАГ УРЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

Эрдэмэй түбэй шэнжэлгэнүүд дээшлүүлгэ болон тэрэ...

болон хэрэгсэл түхэрэлгэнүүдээр дүүрэн түгээс хангагдауһуе боложо, тон бага ашаг үрээтэй, мүн эрдэмэй талааршые бага уха шанартай гэжэ тэмдэглэлтэй. Тимээ-һээ нимэ шэнжэлгэнүүдэй үрэ дунгууд арадай ажаадыа үргэнөөр нэбтэрүүлгэнүгэй гэжээ ааб даа.

Эрдэм-шэнжэлгэн ажал ябуулгын ашаг үрые дээшлүүлхэ онол аргануудай нэгэн гэхэдэ, уралан нарижуулгые хүжөөлгэ мүн болоно. Жэжээ, Естественнэ эрдэмэй институтуудай лабораториудууд соо бөөлүүлгэдэн уралан нарижуулгунууд арадай ажаадын олон халбаринуудта хэрэгсэлдэ болохо юм. Геологийн институтуудай эрдэмтэд Н. В. Нестеров И. В. Гординов хоёрой уралан нарижуулгунууд аланай хэбтэ-нүүдые бэлэрхэдэ, мүн тогтомог уһа сээр-лэхэдэ аша түһэтэй байна.

Эрдэмэй түбэй шэнжэлгэнүүд дээшлүүлгэ болон тэрэ...

Манай эрдэмтэдэй ябуулдаг олонхи шэнжэлгэнүүдэй дутагдалнуудай гол шухалан гэхэдэ, Бурядай АССР-эй эрдэмэй-техническэ хүжэлтэ дэбжэлтые хурдаахалгын асуудалнуудтай тэдэрэн сэхэ холбоотой бэш байһар. Естественнэ эрдэмэй институудай (директорууд К. А. Никифоров) олон шэнжэлгэнүүд үйлдэбэридэ нэбтэрүүлгэдэнүгэй. Тэдэ бурядай арадай ажаадыа бэшэ, харин СССР-эй Минхимпром болон Минцветметэ, Энэнь буришые хаа шаналаар, юундэб гэхэдэ, тус институудай хомерой элементүүдэй лабораторидо шэнжэлгэдэнүгэй ганса нэгэ темые ажаа харалал, тэрэн нэбтэрүүлгэ 350 мянган түхэрэгэй аша үрээтэй байна ха юм. ТХИ-57 түхэрэй термомонодаторнуудые хэрэгсэлгэ талаар тус лабораторин шэнжэлгэнүүд ажиллалтайгаар дүүржэ, 1987 онойоо СССР-эй Минэнергын «Востокэнерго»-омонд гэжэ предприятиеда үргэнөөр хэрэгсэлгэдэ байһар.

Эрдэмэй түбэй бүхы подразделениүүд XII табан жэлэй түрүүшын хоёр жэлэй туршада арадай ажаадыа 32 туйлалтаа нэбтэрүүлжэ, дүн хамта жэл бурин 725 мянган түхэрэгэй ашаг олзо асаржа байха юм. Жэжээ, социальнэ-экономическэ шэнжэлгэнүүдэй талаар эрдэмтэдэй туйлалтанууд 18,5 миллион түхэрэгэй алмалта, арьбалалта үгэдэг гэхэдэ.

Геологийн институудай нэбтэрүүлгэнүүд сооһо республика дотор аланай хэбтэ-нүүдые ашаг үрээтэйгээр хэрэгсэлгэ, алта малтан ажаа талаар шэнэ дурдалнуудые онсолон тэмдэглэжээ. Биологийн институудай туршлын фармакологин лабораторидо полифитохол гэжэ эм буйлуулха онол арга тодорхойлогдонхой, мүн тэрэниие клиникэдэ туршаа зүбшэл алтанхай. Үшөө нэгэ шэнэ эм дом туршадахаа байна. Тэдэ энэл хугасаа соо жэжээ, Монголой Арадай Республикын эрдэмтэд энэхэдэ түгээтэй медицинский үндэс үүрэй дээрэ, «Шэжэ» эм дом, харин Индин мэрэгсэлтэдэ (Шайчэрин эрдэмтэдэй хамта) хэдэн арбаад эмүүдые хүн зоной аша түһэдэ дам-жуулһан байха юм. Энээн тушаа бодожо үгээхөр бэшэ гү?

БҮРЯДАЙ СУГЛААН

Уулзгандыа хэбтэ, 15-дээр гүлтэй салан ажаа, хурдтай туралгэ, энэнь шэнжэлгэнүүдэй мүнөө үрээтэй гэдэ, энэнь шэнжэлгэнүүдэй мүнөө үрээтэй гэдэ, энэнь шэнжэлгэнүүдэй мүнөө үрээтэй гэдэ...

нүүдые асарбашые, тус асуудал дүүрэн түгээс шэнжэлгэ гэхэ тэмдэглэлтэй. Тимээ-һээ мүнөө үедэ эрдэмэй түбэй эрдэм-шэнжэлгэн институудтаа хүтэлбэрлэгшэдэе хүнгалтын шэнэ гурим нэбтэрүүлгэдэнүгэй. Түбэй Президиум, тэрэни подразделениүүд парти болон правительствен шэнжэлгэнүүдые хүтэлбэри болгон, эрдэмэй-техническэ хүжэлтэ дэбжэлтын гол шухала шэнжэлгэнүүдээр бүхы ажал ябуулгаа элсүүлжэ. Тимэбашые, эрдэм-шэнжэлгэн хүтэлбэрлэгшэдэе тематикые нарижуулан нарижуулаха талаар хүсэл оролдолгын гаргагдажа байбашые, шэнжэлгэнүүдэй ашаг үрэ ханаанда хүрэнүгэй.

Эрдэмэй түбэй бүхы подразделениүүд XII табан жэлэй түрүүшын хоёр жэлэй туршада арадай ажаадыа 32 туйлалтаа нэбтэрүүлжэ, дүн хамта жэл бурин 725 мянган түхэрэгэй ашаг олзо асаржа байха юм. Жэжээ, социальнэ-экономическэ шэнжэлгэнүүдэй талаар эрдэмтэдэй туйлалтанууд 18,5 миллион түхэрэгэй алмалта, арьбалалта үгэдэг гэхэдэ.

Геологийн институудай нэбтэрүүлгэнүүд сооһо республика дотор аланай хэбтэ-нүүдые ашаг үрээтэйгээр хэрэгсэлгэ, алта малтан ажаа талаар шэнэ дурдалнуудые онсолон тэмдэглэжээ. Биологийн институудай туршлын фармакологин лабораторидо полифитохол гэжэ эм буйлуулха онол арга тодорхойлогдонхой, мүн тэрэниие клиникэдэ туршаа зүбшэл алтанхай. Үшөө нэгэ шэнэ эм дом туршадахаа байна. Тэдэ энэл хугасаа соо жэжээ, Монголой Арадай Республикын эрдэмтэд энэхэдэ түгээтэй медицинский үндэс үүрэй дээрэ, «Шэжэ» эм дом, харин Индин мэрэгсэлтэдэ (Шайчэрин эрдэмтэдэй хамта) хэдэн арбаад эмүүдые хүн зоной аша түһэдэ дам-жуулһан байха юм. Энээн тушаа бодожо үгээхөр бэшэ гү?

МАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

Уулзгандыа хэбтэ, 15-дээр гүлтэй салан ажаа, хурдтай туралгэ, энэнь шэнжэлгэнүүдэй мүнөө үрээтэй гэдэ, энэнь шэнжэлгэнүүдэй мүнөө үрээтэй гэдэ...

гаануудай хүтэлбэрлэгшэд, элитэ мэдээжэ эрдэмтэд, нислэг хотын олонитын туйлөөлгэдэ президиумдэ хууба. СССР-эй Наукануудай академин президент академик Г. И. Марчук элидхэл хээ. Промышленностие, худөө ажаадые, элүүрые хамгаалгые саашадан хүжөөхын, Эхэ оройнонгоо эрдэм-техничын арга боломжонуудые бэхн-жүүлхын тула бүхы хүсэ шадлаар, эрдэмтэдэ элсүүл-хэдэ гэжэ эрдэмтэд найдуу-лан байгаа.

Эрдэмэй түбэй бүхы подразделениүүд XII табан жэлэй түрүүшын хоёр жэлэй туршада арадай ажаадыа 32 туйлалтаа нэбтэрүүлжэ, дүн хамта жэл бурин 725 мянган түхэрэгэй ашаг олзо асаржа байха юм. Жэжээ, социальнэ-экономическэ шэнжэлгэнүүдэй талаар эрдэмтэдэй туйлалтанууд 18,5 миллион түхэрэгэй алмалта, арьбалалта үгэдэг гэхэдэ.

Геологийн институудай нэбтэрүүлгэнүүд сооһо республика дотор аланай хэбтэ-нүүдые ашаг үрээтэйгээр хэрэгсэлгэ, алта малтан ажаа талаар шэнэ дурдалнуудые онсолон тэмдэглэжээ. Биологийн институудай туршлын фармакологин лабораторидо полифитохол гэжэ эм буйлуулха онол арга тодорхойлогдонхой, мүн тэрэниие клиникэдэ туршаа зүбшэл алтанхай. Үшөө нэгэ шэнэ эм дом туршадахаа байна. Тэдэ энэл хугасаа соо жэжээ, Монголой Арадай Республикын эрдэмтэд энэхэдэ түгээтэй медицинский үндэс үүрэй дээрэ, «Шэжэ» эм дом, харин Индин мэрэгсэлтэдэ (Шайчэрин эрдэмтэдэй хамта) хэдэн арбаад эмүүдые хүн зоной аша түһэдэ дам-жуулһан байха юм. Энээн тушаа бодожо үгээхөр бэшэ гү?

ШИИДХЭХЫ ХЭМЖЭЭНУУДЫЕ АБАХА

Верховно Советэй Аграрномын комиссионер болон хэл-мэргэжэл комиссионеруудың ажиллалгын ажаадыа үргэнөөр хэрэгсэлгэдэ байһар. Естественнэ эрдэмэй институудай эрдэмтэд энэхэдэ түгээтэй медицинский үндэс үүрэй дээрэ, «Шэжэ» эм дом, харин Индин мэрэгсэлтэдэ (Шайчэрин эрдэмтэдэй хамта) хэдэн арбаад эмүүдые хүн зоной аша түһэдэ дам-жуулһан байха юм. Энээн тушаа бодожо үгээхөр бэшэ гү?

Энэ асуудалаар республика дотор хэрэгсэлгэ байһан худэл-мэри хангалтагүй гэжэ комиссионерууд тоолоод, тогтоол батал-дэнэ. Болбосоруулгын ба хадагалгын объектындые хэбтэ-нүүдэй шэнжэлгэ, саашадан хүж-жөөж холын хараатай тодор-хой түсэб табигдануу гү.

Ухаалан зохёогшодой болон уралан нарижуулагдашадой бүхэ-дэе бүлгэмэй долоодохи СССР-эй Верховно Советэй Президиумдэ хууба. СССР-эй Наукануудай академин президент академик Г. И. Марчук элидхэл хээ. Промышленностие, худөө ажаадые, элүүрые хамгаалгые саашадан хүжөөхын, Эхэ оройнонгоо эрдэм-техничын арга боломжонуудые бэхн-жүүлхын тула бүхы хүсэ шадлаар, эрдэмтэдэ элсүүл-хэдэ гэжэ эрдэмтэд найдуу-лан байгаа.

ВОИР-ай СЪЕЗД ҮРГЭЛЖЭЛЭӨР

Ухаалан зохёогшодой болон уралан нарижуулагдашадой бүхэ-дэе бүлгэмэй долоодохи СССР-эй Верховно Советэй Президиумдэ хууба. СССР-эй Наукануудай академин президент академик Г. И. Марчук элидхэл хээ. Промышленностие, худөө ажаадые, элүүрые хамгаалгые саашадан хүжөөхын, Эхэ оройнонгоо эрдэм-техничын арга боломжонуудые бэхн-жүүлхын тула бүхы хүсэ шадлаар, эрдэмтэдэ элсүүл-хэдэ гэжэ эрдэмтэд найдуу-лан байгаа.

Апрелин 15-да КПСС-эй ЦК-да зублөөн боложо, электр-ын элшэ хүсые мүнөөнэй эр-хын шанартай түхэрэлгэ хэр-гэсэлнүүдээр хангалтын асуу-далнуудые зүбшэн хэрэгсэл-гэ. Эрдэм-шэнжэлгэн институ-удуудай, машина бүтээлгын ба элшэ хүсэнэй нэгдэлнүүдэй, предприятинуудай эрдэмтэд, конструкторнууд, мэргэжэлтэд, министрствэнүүдэй, түбэй ал-бан зургаануудай хүтэлбэр-лэгшэд, союзна республика-нуудай Компартинуудай ЦК-нуудай, партиин крайкомую-дай, обкомуюдай секретарь-нар, КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй аппаратуудай, СССР-эй Ара-дай хиналтын комитедэй асуу-далнуудтаа худэлмэрлэгшэд тэрэни худэлмэридэ хабаада-хан байгаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбю-рогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Н. Н. Слюньков зуб-лөө нэбтэ. СССР-эй Министрнүүдэй Со-ветэй Түрүүлгын орлошоно-р Б. Е. Щербинын, И. С. Силдэвай хэбэн мэдээсэлнүүд шэгнагдаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбю-рогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь В. И. Долгих зублөөн дээрэ үгэ хэр-гэсэлгэдэ, орон доторнай электр-ын элшэ хүсөөр хангалга айхэбтэр хүндэ хүшэр байһар гэжэ тэмдэглээ. Зарим райо-нууд элшэ хүсэ дамжуулха түхэрэлгэ хэрэгсэлнүүдээр дуталдана, элшэ хүсөөр хан-галгада бэрхшээл түбгүүд ушарна.

Манай электрнын элшэ хүсэн хүжэлтынгоо олоно, айхэбтэр эрбэ, харюусалгатай шатада оробо. Элшэ хүсэнэй шэнэ тү-хэрэлгэ хэрэгсэлнүүдые ашаг-лалгада оруулалгые эрид дээ-шлүүлхэ, электростанцинуу-дые нэгэжээ, нэбтэбэн шэнж-лэ, элшэ хүсэ алалха, байгаа-лые сахин хамгалха талаар асар илэ хэмжээ ябуулгунууды-е бэлүүлхэ шухала. Атомой элшэ хүсые саашадан хүж-жөөж, тэрэни бага найдам-тай байлгые хангаха талаар ушөө эхэ юуэ хэжэ ёһотой-бди. Гидроэнергетикэ хүжөөл-гын асуудалнуудаа анхаралаа эхээр хандуулха хэрэгтэй.

КПСС-эй Министрнүүдэй Со-ветэй Түрүүлгын орлошо Ю. П. Баталин, КПСС-эй ЦК-гай табагуудые даашанар А. И. Волков, А. Г. Мельни-ков, И. П. Ястребов зублөөн-гын асуудалнуудаа анхаралаа эхээр хандуулха хэрэгтэй.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ПРИЕМНЫН МЭДЭЭСЭЛ

СССР-эй Верховно Советэй Президиумдэ хандаһан хүнуудтай А. А. Громыко апрелин 15-да уулзаһан байна. Горький, Харьков, Краснодар, Сухоми, Тольятти хотонуудай, Алма-Атын областин Илийскэ районой Бурундай нууриной, Московскэ обла-стин Мытищинскэ районой Волково тохсоной, Латвийн ССР-эй Лудзескэ районой «Истра» сохосхой ажалшад хандаһан асуудалнууд хаража үгээдэгэн байна.

Хубилган шэнжэлхэ, обще-ствые революционнэ ёһотой хэрэгсэлгэ талаар орон дотер боложо байһан үйлэ хэрэгүүд уулзалгада эрлэн хүнүүдэй мэдүүлгэнүүд сооһо мэдэг-дэнэ. Совет хүнуудэй полити-ческэ талаараа болбосоронхи байһаниие гэршэлхэе обще-ствын ба оройной эрлэтэ хэр-гэглэмжнүүдые хангаха тухай анхрал оролдолгоо нэбтэр-хэн асуудалнууд олон ушарна.

Тобшолон хэлбэл, гүрэнэй предприятинуудтаа түгээс ша-дабартай хүдэрлэгшэдэй зар-им хубин гаража, коопе-рацида ороно, эхэ хүсэ шадла гаргангүйгөөр, эхэ мүнэг ол-жо болохо гэжэ зарим хүнууд-тэ ханагдана гээдэ, ажалшад хэлэжэ эхилээ. Элдэб янзын амһартануудые арадай ажаа-дыа дахин хэрэгсэлбэл, оройной хэмжээгээр нилдэ эхэ алмалта хэрэгсэл байна. Нэгэ үедэ энэ хэрэг мүү бэшээр эмхидхэгдэн аад, харин мүн-өө хэрэгсэлгэдэхэ болонхой.

Иймэ ябуулгунуудые хоринот Совет правительствын шид-хэбэригэй хүдэрлэгшэдэй зар-им хубин гаража, коопе-рацида ороно, эхэ хүсэ шадла гаргангүйгөөр, эхэ мүнэг ол-жо болохо гэжэ зарим хүнууд-тэ ханагдана гээдэ, ажалшад хэлэжэ эхилээ. Элдэб янзын амһартануудые арадай ажаа-дыа дахин хэрэгсэлбэл, оройной хэмжээгээр нилдэ эхэ алмалта хэрэгсэл байна. Нэгэ үедэ энэ хэрэг мүү бэшээр эмхидхэгдэн аад, харин мүн-өө хэрэгсэлгэдэхэ болонхой.

Улаан тугаар шагнагдаба Бурядай АССР-эй Тулшын промышленностин министр-ствын коллективэ түсэбтэ даабария, абаһан социальс уялга-нуудаа ажиллалтайгаар дүүргэхын тулөө бүхэрэсын социальс мурсыөөндэ оролсожо, үнэгэршэ жэлэй туршада оролдос-той найһар ажаллаһан байна.

РСФСР-эй Тулшын промышленностин министрствын коллегий, халбарин профсоюзэй ЦК-гай президиум мурсы-сөөнэй дунгуудые согсолжо, эрхмэлхэ гаргалдые элрүүлбэ. Республикын Тулшын промышленностин министр-ство иланган тоологдон, дамжуулгын Улаан тугаар, нэгэ-дэхи мүнөөн шагнааг шагнагдаба.

Ивалгын, Сэлэнгын, Хагтын леспрохозуудай коллектив-үүд, министрствын туйлаһан ажиллалтаа горитой хубта оруулаа. Элэ коллективүүд министрствын предприяти-нуудай дунда дэлгэрэн социальс мурсыөөндэ түрүүлжэ гараһан байха юм.

Манай корр.

